

(सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) तथा सूचनाको हकसम्बन्धी
नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको)

२०७८ साल श्रावण १ गते देखि २०७८ साल आश्विन मसान्त सम्म सम्पादित
प्रमुख क्रियाकलापहरु
(स्वतः प्रकाशन)

नेपाल सरकार
सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरवार, काठमाडौं
फोन: ०१-४२००३०६ ईमेल: info@mofaga.gov.np
२०७८ कार्तिक

፩፻፭፻

१. मन्त्रालयको स्वरूप र प्रकृति

नेपाल सरकार (कार्यविभाजन) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ को अनुसुची- १ बमोजिम सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको स्थापना भएको हो। नेपालको संविधान, २०७२ जारी भएपछि सङ्घीयताको कार्यान्वयन शुरु भएको तथा संघीयताको कार्यान्वयन सँगै सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको भूमिका बढेको छ। मुख्यतया संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा कर्मचारीको व्यवस्थापन, विकास, निर्माण, सुशासन, सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउने जस्ता विषयमा यस मन्त्रालयको भूमिका केन्द्रित रहेको छ।

नेपालको संविधान, २०७२ को धारा २९५ को उपधारा ३ बमोजिम गठन भएका गाउँपालिका, नगरपालिका मिति २०७३।१।२७ देखि लागू हुने गरी ६ वटा महानगरपालिका, ११ वटा उपमहानगरपालिका २७६ वटा नगरपालिका, ४६० वटा गाउँपालिका गरी ७५३ वटा गाउँपालिका र नगरपालिका कायम भएको छ। जनताको अधिकार जनताकै घरदैलोमा पुगेको छ। यस मन्त्रालय अन्तर्गत स्थानीय पूर्वाधार विभाग, निजामती अस्पताल, नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान, निजामती किताबखाना, स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान गरी ५ वटा विभागीय कार्यालयका अतिरिक्त ७७ वटा जिल्ला समन्वय समिति क्रियाशील रहेका छन्।

मन्त्रालयको कार्यसञ्चालनका लागि नेपालको संविधान, २०७२ अनुरूप राज्यको निर्देशक सिद्धान्त, नीति तथा दायित्व समेतलाई आत्मसात गरी कार्य गर्दै आएको छ।

<u>स्थानीय तहको विवरण</u>	
जि.स.स.	७७
गाउँपालिका	४६०
नगरपालिका	२७६
उपमहानगरपालिका	११
महानगरपालिका	६
म.न.पा. वडा	१७४
उ.म.न.पा. वडा	२३४
न.पा. वडा	३११९
गा.पा. वडा	३२१६
जम्मा वडा संख्या	६७४३

स्थानीय तहको शासन सञ्चालन सम्बन्धमा स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ तथा समय-समयमा जारी भएका स्थानीय तह सम्बन्धी विभिन्न क्षेत्रगत कार्यविधि तथा निर्देशिकाले मार्ग निर्देशन गर्दैआएको छ।

नवगठित स्थानीय तहहरूबाट हुने सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता, गुणस्तरीयता तथा एकरूपता होस् भन्ने हेतु सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट विभिन्न नमूना कानूनहरू जारी गरिएको छ ।

२. मन्त्रालयको काम कर्तव्य र अधिकार

नेपाल सरकार (कार्यविभाजन) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ को अनुसुची- २ को देहाय १८ बमोजिम सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र देहाय बमोजिम रहेको छ ।

- सङ्घ र स्थानीय तह तथा प्रदेश र स्थानीय तहबीचको सम्पर्क र समन्वय
- स्थानीय तहको सङ्ख्या, सीमाना, वडा र केन्द्र निर्धारणसम्बन्धी नीति, मापदण्ड, कार्यान्वयन र सहजीकरण
- विशेष, संरक्षित र स्वायत्त क्षेत्रको सीमाङ्कन र संरचनासम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड
- राष्ट्रिय दलित आयोग, राष्ट्रिय समावेशी आयोग, आदिवासी जनजाति आयोग, मधेशी आयोग थारु आयोग र मुस्लिम आयोग,
- स्थानीय पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, प्रविधि विकास र अनुसन्धान,
- पञ्चीकरण र सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको अभिलेखिकरण,
- फोहोरमैला व्यवस्थापनसम्बन्धी नीति, मापदण्ड, समन्वय र सहजीकरण,
- स्थानीय तहका पदाधिकारी र कर्मचारीको वैदेशिक भ्रमणसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड,
- सङ्घीय निजामती तथा अन्य संघीय सरकारी सेवाका निवृत्तिभरण लगायत अवकाशजन्य सुविधासम्बन्धी नीति, मापदण्ड र व्यवस्थापन,
- सङ्घीय कर्मचारी निकायसम्बन्धी कार्य,
- सार्वजनिक सेवा प्रवाहसम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड,
- सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणसम्बन्धी नीति, कार्यान्वयन र समन्वय,
- प्रशासनिक सुधार सम्बन्धी नीति, योजना, समायोजन र समन्वय,
- सङ्घीय निजामती सेव र अन्य सरकारी सेवा सञ्चालन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा सेवा, समूह र उपसमूहको व्यवस्थापन,
- सङ्घीय निजामती सेवा र अन्य संघीय सरकारी सेवाहरूको व्यवस्थापन संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा समायोजन र अन्तरप्रदेश कर्मचारी समन्वय एवं व्यस्थापन,
- कर्मचारी कल्याण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड,
- सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहमा रहने पदहरूको दरखन्दी सिर्जना सम्बन्धी नीति र मापदण्ड,
- वदुवा समितिको सचिवालय,
- सङ्घीय निजामती तथा अन्य संघीय सरकारी सेवाका पदाधिकारीहरूको सेवा, शर्त र सुविधा,

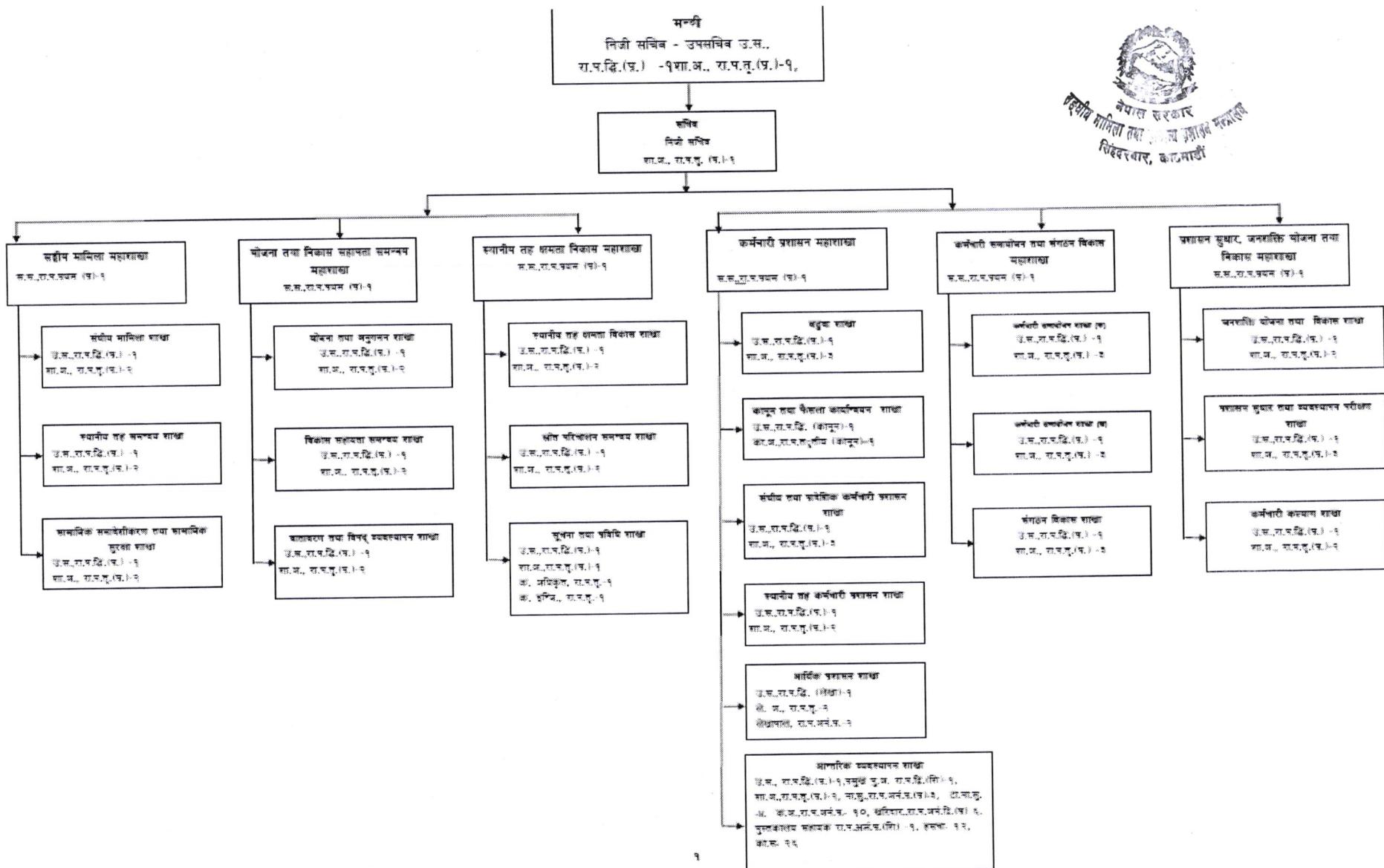

- सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहका कर्मचारीहरुको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड
- स्थानीय तहको सार्वजनिक पदाधिकारीको सुविधा सम्बन्धी नीति र मापदण्ड
- सङ्घीय निजामती तथा अन्य संघीय सरकारी सेवाको तालिम सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, अध्ययन, अनुसन्धान र विकास
- सार्वजनिक पदाधिकारीहरुको क्षमता विकास सम्बन्धी नीति र मापदण्ड
- प्रशासकीय अभिलेख र तथ्यांक
- निजामती अस्पताल, कर्मचारी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान र नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान,
- मन्त्रालय सम्बन्धी राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थासंग सन्धि, समझौता, अभिसन्धि, सम्पर्क र समन्वय,
- मन्त्रालय सम्बन्धी सार्वजनिक संस्थान, प्राधिकरण, समिति, प्रतिष्ठान, कम्पनी आदिको संचालन र नियमन, राष्ट्र सेवक कर्मचारी सम्बद्ध संघ संस्था
- नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा र नेपाल विविध सेवाको संचालन
- नेपाल इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल इन्जिनियरिङ समूहको जनरल उपसमूहको सञ्चालन

३. मन्त्रालयको संगठन संरचना, कर्मचारी संख्या एवं कार्य विवरण

(क) संगठन संरचना

संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको संगठन संरचना

(ख) कर्मचारी संख्या

क्र.स.	पद	श्रेणी	सेवा	समूह	उपसमूह	कूल दरबन्दी
१	सचिव	विशेष				१
२	सहसचिव	रा.प.प्रथम	प्रशासन			६
३	उपसचिव	रा.प.विंदीय	प्रशासन	सा.प्रशासन		२०
४	उपसचिव	रा.प.विंदीय	प्रशासन	लेखा		१
५	उपसचिव	रा.प.विंदीय	न्याय	कानून		१
६	प्रमुख पुस्तकालय अधिकृत	रा.प.विंदीय	शिक्षा	पुस्तकालय		१
७	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	सा.प्रशासन		४६
८	लेखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	लेखा		२
९	कानून अधिकृत	रा.प.तृतीय	न्याय	कानून		१
१०	कम्प्युटर ईन्जीनियर	रा.प.तृतीय	विविध			१
११	कम्प्युटर अधिकृत	रा.प.तृतीय	विविध			१
१२	नायव सुव्वा	रा.प.अनं.प्र.	प्रशासन	सा.प्रशासन		३०
१३	लेखापाल	रा.प.अनं.प्र.	प्रशासन	लेखा		२
१४	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं.प्र.	विविध			१०
१५	पुस्तकालय सहायक	रा.प.अं.प्र.	शिक्षा	पुस्तकालय		१
१६	खरिदार	रा.प.अनं.विं.	प्रशासन	सा.प्रशासन		६
१७	टाइपिष्ट	वेग अनुसार	प्रशासन	सा.प्रशासन		४
१८	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहीन				१२
१९	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहीन				२६
जम्मा						१७२

(ग) कार्य विवरण

१. सङ्घीय मामिला महाशाखा

- सङ्घीयता कार्यान्वयनमा आवश्यक समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- सङ्घीय शासन व्यवस्था सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा असल अभ्यासहरुको आदान प्रदान सम्बन्धी कार्य,
- सङ्घ र स्थानीय तहबीचको सम्पर्क र समन्वयसम्बन्धी कार्य,

४. गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको संख्या, सीमाना, बडा र केन्द्र निर्धारण तथा हेरफेर र नामाकरण सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, कार्यान्वयन र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,
५. विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या, सीमाना र संरचना सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,
६. पञ्जिकरण र व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
७. स्थानीय तहका पदाधिकारीको सुविधा सम्बन्धी नीति र मापदण्ड निर्धारण सम्बन्धी कार्य,
८. संविधान तथा संघीय कानून बमोजिम स्थानीय तहलाई आवश्यक निर्देशन दिने सम्बन्धी कार्य,
९. प्रदेश र स्थानीय तहबीचको विवाद एवम् समस्या समाधानमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
१०. प्रदेश, स्थानीय तह र विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क, सहयोग तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
११. प्रदेश र स्थानीय तह सम्बन्धी संघीय कानून तथा स्थानीय तहको नमूना कानून, मापदण्ड र ढाँचा उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य,
१२. स्थानीय तह सम्बन्धी अभिलेख व्यवस्थापन कार्य,
१३. स्थानीय स्तरमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
१४. सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय र अभिलेखिकरण सम्बन्धी कार्य,
१५. स्थानीय तहमा सामाजिक परिचालन समन्वय सम्बन्धी कार्य,
१६. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थाहरूसँग सम्बन्धित केन्द्रीय परियोजना सल्लाहकार समिति (CPAC) सम्बन्धी कार्य।
१७. राष्ट्रिय तथा स्थानीय गैर सरकारी संस्था सँग सम्बन्धित नीतिगत समन्वय सम्बन्धी विषय,
१८. सङ्घीयता सम्बन्धी राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यासहरूको संकलन र प्रचारप्रसार सम्बन्धी कार्य,
१९. सङ्घीय मामिला अध्ययन स्रोत केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
२०. देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रूपमा कार्य गर्ने:
- निर्वाचन आयोग
 - राष्ट्रिय दलित आयोग,
 - राष्ट्रिय समावेशी आयोग,
 - आदिवासी जनजाती आयोग,
 - राष्ट्रिय महिला आयोग
 - मधेशी आयोग,
 - थारु आयोग
 - मुस्लिम आयोग
 - केन्द्रीय पंजीकरण विभाग
 - समाज कल्याण परिषद्
 - आदिवासी जनजाति राष्ट्रिय प्रतिष्ठान
२१. तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरू ।

(क) सङ्घीय मामिला शाखा

१. सङ्घ र स्थानीय तथा प्रदेश र स्थानीय तहबीचको कानुन, नीति र मापदण्डसम्बन्धी कार्य,
२. गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको संख्या, सीमाना, बडा र केन्द्र निर्धारण तथा हेरफेर र नामाकरण सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, कार्यान्वयन र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय तहका पदाधिकारीको सुविधा सम्बन्धी नीति र मापदण्ड निर्धारणमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
४. विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या, सीमाना र संरचना सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,
५. सङ्घीयता कार्यान्वयनमा आवश्यक समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
६. सङ्घीय शासन व्यवस्था सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा असल अभ्यासहरूको आदान प्रदान सम्बन्धी कार्य,
७. प्रदेश र स्थानीय तहबीचको विवाद एवम् समस्या समाधानमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
८. प्रदेश र विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क, सहयोग तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
९. नेपाल सरकारको तर्फबाट सङ्घीय शासन प्रणालीका सम्बन्धमा अन्तर्राष्ट्रिय फोरमहरूमा जनाईने प्रतिवद्धता र समझदारीहरूका सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायहरूको समन्वयमा कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने ।
१०. स्थानीय तह सम्बन्धी अभिलेख (स्थानीय तहका पदाधिकारीको विवरण तथा स्थानीय कानून एवं राजपत्र) व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
११. सङ्घीयता सम्बन्धी राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय अभ्यासहरूको संकलन र प्रचार प्रसार सम्बन्धी कार्य ।
१२. सङ्घीय मामिला अध्ययन स्रोत केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य ।
१३. देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क शाखाको रूपमा कार्य गर्ने निर्वाचनआयोग
राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग,

(ख) स्थानीय तह समन्वय शाखा

१. स्थानीय तहसंगको सम्पर्क र समन्वय,
२. संविधान तथा संघीय कानून बमोजिम स्थानीय तहलाई आवश्यक निर्देशन दिने विषय,
३. स्थानीय तह र विषयगत मन्त्रालयबीचको सम्पर्क, सहयोग तथा समन्वय (शाखागत रूपमा तोकिएका कार्य बाहेक),
४. स्थानीय तहहरूबीचको विवाद एवम् समस्या समाधानमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
५. जिल्ला समन्वय समितिसँगको सम्पर्क, समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
६. स्थानीय तहसँग सम्बन्धित विषयका राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ, संस्था र सञ्चालसँगको समन्वय सम्बन्धी कार्य ।
७. अभियान मूलक कार्यक्रमको मापदण्ड, नीति समन्वय र सहजीकरण ।
८. निजामती बाहेकका स्थानीय तहमा कार्यरतअन्यस्थायी कर्मचारीहरूको बढुवा, उजुरी, राय प्रतिकृया सम्बन्धी कार्य,
९. सङ्घीय मन्त्रालयबाट स्थानीय तहमा सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरूको समन्वय र सहजीकरण ।

(ग) सामाजिक समावेशीकरण तथा सामाजिक सुरक्षा शाखा

१. पञ्जिकरण र व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
२. स्थानीय स्तरमा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
३. सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय र अभिलेखिकरण सम्बन्धी कार्य,
४. स्थानीय तहमा सामाजिक परिचालन समन्वय सम्बन्धी कार्य,
५. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थाहरूसँग सम्बन्धित केन्द्रीय परियोजना सल्लाहकार समिति (CPAC)सम्बन्धी कार्य,
६. राष्ट्रिय तथा स्थानीय गैरसरकारी संस्थासँग सम्बन्धित नीतिगत समन्वय सम्बन्धी कार्य,
७. सकारात्मक विभेद सम्बन्धी नीति एवं मापदण्डमा सहजीकरण,
८. लैंगिक समता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी स्थानीय, राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय प्रयास र त्यस्ता संघ संस्थाहरूसँगको सम्पर्क र समन्वय तथा नेपाल सरकारले अन्तराष्ट्रिय रूपमा गरेका प्रतिवद्धता स्थानीय स्तरमा लागु गराउन प्रोत्साहन, सहयोग र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
९. विकास कार्यक्रममा लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरणको लेखाजोखा एवम् असल अभ्यासहरूको आदानप्रदान,
१०. बालमैत्री संरक्षण सम्बन्धी कार्य,
११. राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था, सामुदायिक संस्था र उपभोक्ता समूहको संस्थागत विकास, व्यवस्थापन एवं परिचालनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य ।
१२. मन्त्रालयको लैंगिक सम्पर्क विन्दु (Gender Focal Point) को रूपमाकार्य गर्ने
१३. देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क शाखाको रूपमा कार्य गर्ने:
 - राष्ट्रिय दलित आयोग,
 - राष्ट्रिय समावेशी आयोग,
 - आदिवासी जनजाती आयोग
 - राष्ट्रिय महिला आयोग,
 - मधेशी आयोग,
 - थारु आयोग,
 - मुस्लिम आयोग,
 - केन्द्रीय पंजीकरण विभाग,
 - समाज कल्याण परिषद्,
 - आदिवासी जनजाति राष्ट्रिय उत्थान प्रतिष्ठान
१४. तोकिए बमोजिमका अन्य कार्यहरू

२. योजना तथा विकास सहायता समन्वय महाशाखा

१. स्थानीय पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, प्रविधि विकास र अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य,
२. फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, समन्वय र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय तहका पदाधिकारी र कर्मचारीहरूको वैदेशिक भ्रमण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड निर्धारण र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
४. मन्त्रालयसँग सम्बन्धित राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थासँग सन्धि, समझौता, अभिसन्धि, सम्पर्क र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
५. योजना तथा अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम निर्माण तथा समन्वय,
६. सङ्घीय मामिला सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय संघ, संस्था र सञ्चालसँगको समन्वय सम्बन्धी कार्य,
७. मन्त्रालय एवं अन्तर्गत निकायको लागि आवधिक तथा रणनीतिक योजना, मध्यमकालीन खर्च संरचना तथा वार्षिक बजेट र कार्यक्रम सम्बन्धी कार्य,
८. स्थानीय तहको आवधिक, वार्षिक, रणनीतिक तथा अन्य विकास योजना सम्बन्धी कार्यमा समन्वय तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
९. सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको योजना प्रणालीबीच समन्वय र तादाम्यता सम्बन्धी कार्य,
१०. नेपाल सरकारबाट स्थानीय तहलाई प्रदान गरिने अनुदान सम्बन्धमा समन्वय
११. अन्तर सरकारी वित्तिय सम्बन्ध सुदृढीकरणमा समन्वय तथा स्थानीय सरकारको वित्तिय ढाँचा निर्माणको नमुना विकास सम्बन्धी कार्य,
१२. अन्तर-स्थानीय तह विकास योजना, परियोजना र कार्यक्रमको समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
१३. स्थानीय तहको योजनाप्रणालीमा विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क, सहयोग तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
१४. विकास सहायता नीति अन्तर्गत स्थानीय तहमा अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग परिचालनमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
१५. स्थानीय तहको अन्य मुलुकका स्थानीय तहसँगको भगिनी सम्बन्ध विस्तार सम्बन्धी कार्य,
१६. विशेष, संरक्षित तथा स्वायत्त क्षेत्र पिछडिएको क्षेत्रको विकास व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
१७. स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण, योजनागत तथ्यांक, प्रगति समीक्षा र प्रतिवेदन सम्बन्धी कार्यको अभिलेखिकरण र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
१८. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र कार्यक्रम तर्जुमा एवम् कार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
१९. अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सूचकहरूको आधारमा कार्यक्रम र आयोजनाको नियमित अनुगमन एवं मूल्याङ्कन सम्बन्धी कार्य,
२०. आयोजना कार्यान्वयनमा देखिएका समस्या समाधान गर्ने मन्त्रालय स्तरीय समस्या समाधान समिति सम्बन्धी कार्य,
२१. स्थानीय स्तरमा वातावरण व्यवस्थापन र दिगो विकास सम्बन्धी नीति, कानून, कार्यक्रम तथा प्रारम्भिक वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
२२. भूउपयोग र वस्ती विकास योजनाकार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
२३. स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु अनुकूलन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमको सहजीकरण, समन्वय तथा अनुगमन र मूल्यांकन सम्बन्धी कार्य,

२४. स्थानीय तहमा विपद् पूर्व सूचना केन्द्र स्थापनामा सहयोग र अन्तरनिकाय समन्वय सम्बन्धी कार्य,
२५. वारुणयन्त्र तथा अग्नि नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यमा समन्वय तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
२६. स्थानीय तहमा भवनसंहिता तथा भवनसम्बन्धी मापदण्ड कार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
२७. देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रूपमा कार्य गर्ने:
- राष्ट्रिय योजना आयोग,
 - स्थानीय पूर्वाधार व्यवस्थापन विभाग
 - सडक वोर्ड नेपाल
 - राष्ट्रिय लगानी वोर्ड
 - नगर विकास कोष
२८. तोकिए बमोजिमका अन्य कार्यहरू ।

क) योजना तथा अनुगमन शाखा

१. मन्त्रालय एवं अन्तर्गत निकायको लागि आवधिक योजना तथा वार्षिक बजेट र कार्यक्रम सम्बन्धी कार्य,
२. सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको योजना प्रणालीबीच समन्वय र तादाम्यता सम्बन्धी कार्य,
३. प्रादेशिक तथा स्थानीय तहको आवधिक योजना तथा बजेट, मध्यकालिन खर्च संरचना तथा रणनीतिक योजना तथा MTEF तर्जुमा सम्बन्धी कार्य,
४. अन्तर-स्थानीय तह विकास योजना, परियोजना र कार्यक्रमको समन्वय र सहजीकरण,
५. स्थानीय पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, प्रविधि विकास र अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य,
६. दिगो विकास लक्ष्य (Sustainable Development Goals) हाँसिल गर्ने सम्बन्धमा स्थानीय तहलाई सहयोग र समन्वय,
७. विशेष, संरक्षित तथा स्वायत्त र पिछडिएको क्षेत्रको विकास सम्बन्धी कार्य,
८. स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण, योजनागत तथ्यांक, प्रगति समिक्षा र प्रतिवेदन अभिलेखीकरण सम्बन्धी कार्य,
९. स्थानीय तहमा नेपाल सरकारबाट प्रदान गरिएबाट सञ्चालन हुने आयोजना तथा कार्यक्रम सम्बन्धी कार्य,
१०. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, सूचक र कार्यक्रम तर्जुमा, एवं कार्यान्वयनमा समन्वय,
११. अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सूचकहरूको आधारमा कार्यक्रम र आयोजनाको नियमित अनुगमन एवं मूल्याङ्कन सम्बन्धी कार्य,
१२. वार्षिक एवं चौमासिक प्रगति विवरणहरूको संकलन, विशेषण एवम् पृष्ठपोषण सम्बन्धी कार्य,
१३. आयोजना कार्यान्वयनमा देखिएका समस्या समाधान गर्ने मन्त्रालयस्तरीय समस्या समाधान समिति सम्बन्धी कार्य,
१४. वार्षिक तथा आवधिक आयोजनाहरूको अद्यावधिक अभिलेख राख्ने तथा समीक्षा गर्ने र देखिएका बाधा अड्चन फुकाउने सम्बन्धमा आवश्यक कारबाही गर्ने सम्बन्धी कार्य
१५. मन्त्रालयबाट गरिने महत्वपूर्ण नीतिगत निर्णयलाई व्यवस्थित गर्न स्थापित नीति समन्वय समिति (PCC) को सचिवालयको रूपमा गर्ने कार्य ।

(ख) विकास सहायता समन्वय शाखा

१. स्थानीय तहका पदाधिकारी र कर्मचारीहरुको वैदेशिक भ्रमण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड निर्धारण तथा वैदेशिक अध्ययन, तालिम, भ्रमणको स्वीकृति सम्बन्धी कार्य,
२. मन्त्रालय सम्बन्धी राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थासँग सन्धि, समझौता, अभिसन्धिको अभिलेखाङ्कन, प्रतिवेदन, सम्पर्क र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
३. अन्तराष्ट्रिय सहयोग सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम निर्माण तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
४. विकास सहायता नीति बमोजिम अन्तर्राष्ट्रिय सहायता सम्बन्धी नीतिगत अध्ययन, अनुसन्धान र विश्लेषण गर्ने ।
५. स्थानीय तहमा अन्तराष्ट्रिय सहयोग परिचालनमा समन्वय र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,
६. अर्थ मन्त्रालयसँग समन्वय गरी स्थानीय विकासको लागि वैदेशिक सहयोग नीति र प्राथमिकता तय गर्ने सम्बन्धी कार्य,
७. विकास सहायता नीति अनुरूप स्थानीय एवं प्रदेश तहमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरुसँग समन्वय र सहजीकरण,
८. विकास सहायता अन्तर्गत प्रदेश एवं स्थानीय तहमा सञ्चालित आयोजना तथा कार्यक्रमहरुको अनुगमन तथा निरिक्षण,
९. नेपाल सरकारसँग समझौता भई विभिन्न स्थानीय तह, प्रदेश तथा आयोजनामा कार्यरत विदेशी दक्ष श्रमिक तथा विशेषज्ञहरुको अद्यावधिक विवरण तयार गर्ने र तिनीहरुबाट सम्पादित कार्यको आवधिक मुल्याङ्कन गर्ने,
१०. मन्त्रालयको कामसँग सम्बद्ध विदेशी नागरिक एवं स्वयंसेवकहरुलाई कार्य सहमति तथा भिषाको सिफारिश गर्ने सम्बन्धी कार्य,
११. अन्तराष्ट्रिय सहायता वा प्राविधिक सहयोगबाट प्राप्त सामानहरुको हस्तान्तरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
१२. स्थानीय तहले माग गरेको विदेशी स्वयंसेवक तथा प्राविधिकको व्यवस्था र अनुगमन सम्बन्धी कार्य,
१३. मन्त्रालय तथा स्थानीय तहमा अन्तराष्ट्रिय सहायताबाट सञ्चालित विकास परियोजनाहरुको कार्यान्वयनमा आवश्यक समन्वय गर्ने सम्बन्धी कार्य,
१४. स्थानीय तहहरुको अन्य मुलुकका स्थानीय तहसँगको भगिनी सम्बन्ध स्थापना र व्यवस्थित गर्ने सम्बन्धी कार्य ।

(ग) वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा

१. स्थानीय स्तरमा वातावरण व्यवस्थापन र दिगो विकाससँग सम्बन्धित नीति, कानून, कार्यक्रम तथा प्रारम्भिक वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
२. स्थानीय तहमा विपद् पूर्व सूचना केन्द्र स्थापनामा सहयोग र अन्तरनिकाय समन्वय सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु अनुकूलन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमको सहजिकरण, समन्वय र सहकार्यलाई प्रवर्द्धनगर्ने सम्बन्धी कार्य,
४. स्थानीय तहमा वातावरणमैत्री शासन प्रणालीको प्रवर्द्धन गर्ने सम्बन्धी कार्य,
५. स्थानीय, प्रादेशिक, राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय वातावरणीय प्रयासहरु र संस्थाहरुबीचको सम्बन्ध, सहयोग र समन्वय कायम गर्ने सम्बन्धी कार्य,
६. फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,

७. स्थानीय स्तरमा वातावरण प्रदूषण र व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्डहरु निर्धारण तथा सोको कार्यान्वयनमा सहजिकरण र अनुगमन गर्ने सम्बन्धी कार्य,
८. स्थानीय तहको एकीकृत वस्ती विकास मापदण्ड तथा योजना तयारी समन्वय सम्बन्धी कार्य।
९. वारुण्यन्त्र तथा अग्नि नियन्त्रण कार्यमा समन्वय तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
१०. भवनसंहिता तथा भवनसम्बन्धी मापदण्ड स्थानीय तहमा कार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
११. गाउँ तथा नगरमा बहुप्रकोप प्रतिरोधी भवनसंहिता तथा भवनसम्बन्धी मापदण्ड कार्यान्वयनमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य।
१२. स्थानीय तहमा भू-उपयोग योजना कार्यान्वयनमा समन्वय,

३. स्थानीय तह क्षमता विकास महाशाखा

१. सार्वजनिक पदाधिकारी, स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको क्षमता विकास सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, योजना, कार्यक्रम, पाठ्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
२. स्थानीय तहको संस्थागत सृदृढीकरण तथा सशक्तिकरण सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय तहको जनशक्ति विकास नीति, योजना तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,
४. विकासका बहुआयामिक र अन्तरसम्बन्धित विषयहरुको कार्यान्वयनमा क्षमता विकास सम्बन्धी कार्य,
५. स्थानीय तहको न्यायिक समितिको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्य,
६. स्थानीय तहको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यमा विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क, सहयोग तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
७. स्थानीय तहको क्षमता विकास सम्बन्धमा स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठानसंगको समन्वय र सहकार्य सम्बन्धी कार्य,
८. सूचना, अभिलेख तथा विद्युतीय शासन सम्बन्धी नीति, कानून, योजना, कार्यक्रम तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
९. सूचना संकलन, संग्रह, अभिलेख र प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
१०. मन्त्रालय तथा स्थानीय तहमा आधुनिक सूचना प्रविधिको विकास र उपयोग सम्बन्धी कार्य,
११. सुशासन प्रवर्द्धन तथा उजुरी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
१२. स्थानीय आर्थिक विकासमा सहयोग तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
१३. स्थानीय स्रोत परिचालन सम्बन्धी नीतिगत अध्ययन अनुसन्धान तथा विश्लेषण सम्बन्धी कार्य,
१४. स्थानीय तहका राजश्व परिचालन क्षमतामा लेखाजोखा र सुधार सम्बन्धी कार्य,
१५. संघीय प्रणाली सम्बन्धी श्रोत केन्द्र स्थापना र सञ्चालन सम्बन्धी कार्य,
१६. देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रूपमा कार्य गर्ने:
- सङ्घीय संसद
 - अछित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग,
 - राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग,
 - राष्ट्रियप्राकृतिक श्रोत तथा वित्तियायोग,
 - राष्ट्रिय सूचना आयोग,

- राष्ट्रीय सतर्कता केन्द्र
- स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान
- प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम
- १७. तोकिए बमोजिमका अन्य कार्य ।

(क) स्थानीय तह क्षमता विकास शाखा

१. स्थानीय तहका सार्वजनिक पदाधिकारी, जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको क्षमता विकास सम्बन्धी (सबै प्रकारका तालिम, गोष्ठी, कार्यशाला, अभिमुखीकरण आदि) नीति, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा तथा कार्यान्वयन,
२. स्थानीय तहको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यमा सङ्घीय तथा प्रादेशिक विषयगत मन्त्रालय, अन्तर स्थानीय तह, सरकारी (जस्तै स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान, Staff College, विभिन्न विश्वविद्यालयहरु, अनुसन्धान केन्द्रहरु आदि) तथा गैरसरकारी संस्था, विकास साझेदारसंग सम्पर्क, सहयोग, सञ्चार तथा समन्वय,
३. मन्त्रालयको कार्यक्षेत्रसंग सम्बन्धित विषयमा जनशक्ति विकास नीति, योजना तथा कार्यान्वय, क्षमता विकासका श्रोत सामाजी विकास सम्बन्धी कार्य,
४. स्थानीय तहको संस्थागत सुदृढीकरण तथा सशक्तिकरण सम्बन्धी कार्य ।

ख) स्रोत परिचालन समन्वय शाखा

१. स्थानीय राजश्व परिचालन सम्बन्धी नीतिगत अध्ययन अनुसन्धान तथा विशेषण सम्बन्धी कार्य,
२. स्थानीय तहको आन्तरिक श्रोत साधनको पहिचान र परिचालनमा सहजिकरण तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय राजस्वको आधार विस्तारमा प्रोत्साहन र प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्य,
४. स्थानीय राजस्व सूचना तथा तथ्यांक आदान प्रदान प्रणाली विकास, अनुसन्धान र प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
५. स्थानीय आर्थिक विकास सम्बन्धी कार्यमा सहजिकरण,
६. स्थानीय तहको राजश्व परिचालन क्षमता लेखाजोखा र सुधार सम्बन्धी कार्य,
७. राजश्व परिचालनमा स्थानीय तहमा उत्कृष्ट देखिएका कार्यको अन्य स्थानीय तहसँग अनुभव आदान प्रदान सम्बन्धी कार्य,
८. स्थानीय तहको राजश्व परिचालनमा भएका विवाद समाधानका लागि समन्वय सम्बन्धी कार्य,
९. स्थानीय राजस्वको मुल्याङ्कनसम्बन्धी कार्य,
१०. स्थानीय तहको प्राकृतिक श्रोत साधन सम्बन्धी कर तथा राजस्व व्यवस्थापनमा सहयोग र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
११. स्थानीय तहको वार्षिक आयव्ययको अभिलेख र वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
१२. राष्ट्रीय प्राकृतिक श्रोत तथा वित्त आयोगको सम्पर्क शाखाको रूपमा कार्य गर्ने,

(ग) सूचना तथा प्रविधि शाखा

सूचना तथा सुशासन ईकाईः

१. सूचना अधिकारीको काम, कर्तव्य र अधिकारको प्रयोग गर्ने सम्बन्धी कार्य,
२. सूचना संकलन, संग्रह, अभिलेख र प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय तहको सफल अभ्यासहरूको प्रचार प्रसार र प्रकाशन गर्ने,
४. सुशासन प्रवर्द्धन तथा गुनासो व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
५. अछियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, राष्ट्रिय सूचना आयोग तथा राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रको सम्पर्क ईकाईको रूपमा कार्य गर्ने,
६. संसद रिपोर्टिङ सम्बन्धी कार्य ।
७. कर्मचारीहरूको विभागीय कारबाही तथा दण्ड सजाय सम्बन्धी कार्य ।

सूचना प्रविधि ईकाईः

१. विद्युतीय शासन सम्बन्धी नीति, कानून, योजना, कार्यक्रम तथा प्रणालीको विकास र प्रवर्द्धन एवं समन्वय सम्बन्धी कार्य,
२. केन्द्र तथा स्थानीय तहमा सूचना प्रणाली सम्बन्धी कार्यको परामर्श तथा समन्वय गर्ने कार्य,
३. भौगोलिक सूचना प्रणाली सम्बन्धी कार्य,
४. वेबसाइट व्यवस्थापन र सञ्चार प्रविधिसंग सम्बन्धित कार्य

४. कर्मचारी प्रशासन महाशाखा

१. नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा, नेपाल इन्जिनियरिङ सेवा सिभिल समूह जनरल उपसमूह, विविध सेवा तथा यी अन्तर्गतका समूह तथा उपसमूहहरूको संचालन,
२. सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,
३. निजामती सेवाका सबै पद तथा पदाधिकारीहरूको लागि कार्य विवरण तयारी तथा अधावधिक,
४. सङ्घीय निजामती कर्मचारीहरूको अन्तर मन्त्रालय सरुवा,
५. सङ्घीय निजामती कर्मचारीहरूको पुरस्कार र दण्डसम्बन्धी कार्य,
६. कानूनी राय/परामर्श, आदेश तथा फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,
७. बढुवा समितिको सचिवालय सम्बन्धी कार्य,
८. सङ्घीय निजामती कर्मचारी प्रशासनको केन्द्रीय कर्मचारी निकाय सम्बन्धी कार्य,
९. प्रशासकीय अभिलेख र तथ्यांक सम्बन्धी कार्य,
- १०.आर्थिक प्रशासन तथा वेरुजु सम्बन्धी कार्य,
- ११.आन्तरिक तथा जिन्सी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- १२.नेपाल सरकारका अस्थायी र आवधिक प्रकृतिका आयोजनाहरूको अस्थायी दरवन्दी स्वीकृती सम्बन्धी कार्य,

१३. देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रूपमा कार्य गर्ने:

- प्रशासकीय अदालत
- निजामती कितावखाना

१४. अन्य महाशाखामा उल्लेख नभएका तथा तोकिए बमोजिमका अन्य कार्य ।

क. सङ्घीय र प्रादेशिक कर्मचारी प्रशासन शाखा

१. नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा र नेपाल विविध सेवाका कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी कार्य सम्पादन गर्ने,
२. बढुवाको लागि सिफारिश भएका कर्मचारीका बढुवा, नियुक्ति र पदस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
३. निजामती कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धमा अपनाउने नीति निर्धारण सम्बन्धी कार्य गर्ने,
४. लोक सेवा अयोगवाट सिफारिस भै आएका उम्मेदवारहरूको नियुक्ति र पदस्थापना सम्बन्धी गर्ने,
५. फाजिल तथा अतिरिक्त समूहमा रहेका कर्मचारीहरूको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
६. निजामती सेवाका कर्मचारीहरूको अन्तर मन्त्रालय सरुवा, सरुवा सहमती, काज र नियुक्ति सिफारिश सम्बन्धी कार्य,
७. निजामती सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरूको सेवा, समूह, उपसमूह परिवर्तन सम्बन्धी सिफारिश लोक सेवा आयोगमा पठाउने,
८. कुनै खास विषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको कम सम्पन्न (भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धान,आदि) भैसकेपछि सम्बन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्बोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने, गराउने ।
९. प्रशासकीय अदालतको सम्पर्क शाखाको रूपमा कार्य गर्ने ।

ख. स्थानीय तह कर्मचारी प्रशासन शाखा

१. स्थानीय तहमा नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा, नेपाल इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल समूह, जनरल समूह, विविध सेवा तथा यी अन्तरगतका समूह तथा उपसमूहहरूको सञ्चालन सम्बन्धी कार्य,
२. यस मन्त्रालयले सेवा समूह सञ्चालन गर्ने स्थानीय तहमा खटिएका र खटिने प्राविधिक कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
३. स्थानीय तहमा बढुवाको लागि सिफारिश भएका कर्मचारीका बढुवा नियुक्ति र पदस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
४. स्थानीय तहमा निजामती कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धमा अपनाउने नीति निर्धारण सम्बन्धी कार्य गर्ने,
५. लोक सेवा अयोगवाट सिफारिस भै आएका उम्मेदवारहरूका स्थानीय तहमा नियुक्ति र पदस्थापना सम्बन्धी कार्य गर्ने,
६. स्थानीय तहमा फाजिलमा रहेका कर्मचारीहरूको व्यवस्थापन गर्ने,
७. स्थानीय तहमा निजामती सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरूको सेवा, समूह, उपसमूह परिवर्तन सम्बन्धी सिफारिश लोक सेवा आयोगमा पठाउने,

८. स्थानीय तहहरुमा कर्मचारी पुग नपुगको अवस्था यकिन गरी नपुग कर्मचारी खटाउने,
९. स्थानीय तहहरुबाट कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी राय माय भएमा पेश गरी निर्णयानुसार राय पठाउने,
१०. सबै स्थानीय तहहरुलाई कर्मचारी विवरण अद्यावधिक गर्न लगाई सोको अभिलेख व्यवस्थापन गर्ने,
११. कुनै खास विषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको कम सम्पन्न (भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धानआदि) भैसकेपछि सम्बन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्बोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने, गराउने ।

ग. बढुवा व्यवस्था शाखा

१. निजामती सेवाका कर्मचारीहरुको बढुवा समितिको सचिवालयको रूपमा कार्य सम्पादन गर्ने,
२. निजामती सेवाका कर्मचारीहरुको कार्य सम्पादन मूल्यांकन फारमहरुको संकलन, विशलेषण तथा आवश्यकता अनुसार प्रमाणिकरण गर्ने,
३. नि.से.नि. बमोजिम तोकिएको आधारमा बढुवाको लागि कर्मचारीहरुको योग्यताक्रमका लागि आवश्यक मूल्यांकन गरी बढुवाको प्राथमिकताक्रम निर्धारण गर्ने,
४. बढुवा समितिवाट बढुवाको लागि सिफारिश भएका कर्मचारीहरुको नाम प्रकाशित गर्ने,
५. बढुवा सिफारिश उपर परेका उजुरी सम्बन्धमा लोक सेवा आयोगवाट माग भई आएकोमा प्रतिक्रिया पठाउने,
६. बढुवा सम्बन्धी परेका उजुरी-मुद्राका सम्बन्धमा अदालतमा राय, जवाफ, प्रतिक्रिया पठाउने,
७. बढुवा हुने कर्मचारीहरुको नियुक्तिका लायिग पत्राचार गर्ने,
८. बढुवा सम्बन्धी मामलामा राय परामर्श दिने,
९. सम्बद्धता निर्धारण सम्बन्धी कार्य गर्ने
१०. समयमा कार्य सम्पादन मूल्यांकन भर्न छुट भएका कर्मचारीको कार्य सम्पादन मूल्यांकन भर्न सहमति दिने सम्बन्धी कार्य,

(घ) आर्थिक प्रशासन शाखा

१. विनियोजन, धरौटी राजधानीको लेखा अद्यावधिक गर्ने र सम्बन्धित कागजात सुरक्षित राख्ने,
२. मन्त्रालयको स्वीकृत बजेट निकासा प्राप्त गर्ने,
३. लेखापरीक्षण गराउने, पेशकी र बेरुजुको लगत राख्ने, सम्परीक्षण गराउने एवं फछ्यौट गर्ने र अद्यावधिक गराउने सम्बन्धी कार्य,
४. मातहतका निकायलाई अछित्यारी र निकासा दिने,
५. आवश्यक प्रतिवेदन फाराम तयार गराई सम्बन्धित निकायमा पठाउने,
६. प्रचलित आर्थिक कानूनद्वारा निर्दिष्ट कार्य ।
७. मन्त्रालयको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा सम्बन्धी कार्यमा योजना तथा अनुगमन शाखासंग समन्वय र अन्य शाखासंग समन्वय गरी आवश्यक कार्य गर्ने,
८. स्थानीय तहलाई पठाइने अनुदानको अछित्यारी सम्बन्धी कार्य,
९. स्थानीय तहको कानून बमोजिम लेखापरीक्षणमा सहजिकरण गरी बेरुजु उपर मन्त्रालयको निर्देशन पठाउने,
१०. मन्त्रालयको वार्षिक बजेट तर्जुमा (साधारण), निकासा एवं खर्चको प्रबन्ध सम्बन्धी कार्य,
११. शाखाहरुलाई लजिष्टिक सपोर्टको लागि बजेट व्यवस्था सम्बन्धी कार्य,

१२.स्थानीय तहको लेखापरीक्षणको मापदण्ड कार्यान्वयनमा सहयोग ।

(ड) आन्तरिक व्यवस्थापन शाखा

१. सझीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय र अन्तर्गतिका निकायहरुका कर्मचारीहरुको कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी कार्य,
२. मन्त्रालयको भवन, मेशिनरी लगायत सबै साधनको मर्मत, संचार, लिलाम, मिनाहा र कार्यालय सरसफाई सम्बन्धी कार्य,
३. मन्त्रालय र अन्तर्गतिका सामाग्रीहरुको खरिद, भण्डारण र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य ।
४. मन्त्रालयको खरिद इकाई सम्बन्धी कार्य ।
५. अन्तरराष्ट्रीय सहायता वा प्राविधिक सहयोगबाट प्राप्त सामानहरुको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
६. कर्मचारी बैठक सम्बन्धी कार्य,
७. मन्त्रालयको आन्तरिक बजेट व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
८. मन्त्रालयको मूल दर्ता चलानी, जनसम्पर्क सम्बन्धी कार्य,
९. सवारीसाधनहरुको व्यवस्था सम्बन्धी कार्य,
१०. मन्त्रालयका मन्त्री र सचिवको सचिवालय व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
११. मन्त्रालय, आयोजनाको जिन्सी निरीक्षण, प्रतिबेदन तयार तथा नियमानुसार कागज धुल्याउने कार्य,
१२. अतिरिक्त समूहमा दरवन्दी रही यस मन्त्रालयमा जिम्मेवारी तोकिएका कर्मचारीहरुको व्यवस्थापन गर्ने,
१३. स्थानीय तहका कर्मचारीका सम्पति विवरण सम्बन्धी कार्य,
१४. स्थानीय तहको चल अचल सम्पति व्यवस्थापनमा सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,
१५. मन्त्रालय र अन्तरगत आयोजनाहरुमा आवश्यक अस्थायी दरवन्दी सृजना गरी स्वीकृत गर्ने सम्बन्धी कार्य,
१६. मन्त्रालय र अन्तरगत कर्मचारीहरुको कार्यसम्पादन मूल्याकन सम्बन्धी कार्य,
१७. मन्त्रालय वा अन्तरगतका निजामती कर्मचारीहरुको पुरस्कार सम्बन्धी कार्य गर्ने,
१८. मन्त्रालय अन्तर्गत राजपत्र अनङ्गित पदहरु लगत विज्ञापनको लागि लोक सेवा आयोगमा पठाउने,
१९. पुस्तकालय व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
२०. निजामती किताबखानाको सम्पर्क शाखाको रूपमा कार्य गर्ने,
२१. अन्य शाखामा नतोकिएका कार्यहरु ।

(च) कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा

१. मन्त्रालय र अन्तरगत निकायहरुका लागि आवश्यक ऐन, नियम तर्जुमा र संशोधन सम्बन्धी कार्य ।
२. स्थानीय तहको नमुना कानुन मापदण्ड र ढाँचा सम्बन्धी विषयमा राय सम्बन्धी कार्य ।
३. मन्त्रालय र अन्तरगत निकायलाई कानूनी राय र परामर्श उपलब्धग राउने सम्बन्धी कार्य ।
४. नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गर्नुपर्ने सूचना सम्बन्धी कार्य ।
५. मन्त्रालय पक्ष हुने सन्धि, समझौता, करार, समझदारीपत्र समेतका विषयमा कानूनी राय उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य ।
६. मन्त्रालयको तर्फबाट फिरादपत्र, प्रतिउत्तरपत्र, रिटनिवेदन, लिखितजवाफ, पुनरावेदनपत्र तयार गरी सम्बन्धित निकायमा पठाउने कार्य ।

७. मन्त्रालयसँग सम्बन्धित अदालती फैसलाको अभिलेख तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य ।

५. संगठन विकास शाखा

१. कर्मचारी समायोजनका लागि संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्ने,
२. अधिकारसम्पन्न संघीय प्रशासनिक पुनर्संचना समितिको सचिवालयको रूपमा कार्य गर्ने
३. नेपाल सरकारको कार्यालयहरुको संगठन तथा कार्यविधिमा प्रभावकारिता ल्याउन आवश्यकता अनुसार अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयारी गरी कार्यान्वयन गर्ने,
४. केन्द्रीय संगठन दिग्दर्शन एवं पद व्यवस्था निर्देशिका सम्बन्धी कार्य
५. केन्द्रीय संगठन तालिका अद्यावधिक गरी प्रकाशन सम्बन्धी कार्य
६. नेपाल सरकारका मन्त्रालय, विभाग लगायतका निकायहरुका साथै इकाइस्तरका संगठनहरुको संगठनात्मक सुधार सम्बन्धी कार्य गर्ने,
७. संगठन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी राय परामर्श सम्बन्धी कार्य,
८. नेपाल सरकार तथा संवैधानिक अंगहरुका लागि आवश्यक दरवन्दीहरु सृजना तथा खारेज गर्न मन्त्रालय तहवाट सहमति तथा स्वीकृति दिन कारबाही गर्ने,
९. विभिन्न सरकारी निकायहरुको लागि मौजुदा स्थायी दरवन्दी सम्बन्धी नीति तथा आधार तैयार गर्ने,
१०. निजामती सेवाका पद तथा पदाधिकारीहरुको सेवा-समुह निर्धारण गर्ने,
११. सेवा, समुह विभाजनको कार्यमा सुधारको लागि आवश्यक अध्ययन अनुसन्धान गरी प्रतिवेदन पेश गर्ने,
१२. आवश्यकता अनुसार नयाँ सेवा/समुहहरुको गठन र अनावश्यक सेवा-समुहहरुको खारेज गर्ने सम्बन्धमा सुझाव दिने,
१३. निजामती सेवाका सबै पद तथा पदाधिकारीहरुको लागि कार्य विवरण सम्बन्धित मन्त्रालयवाट तयार गराई अद्यावधिक गर्ने,
१४. कार्यालयको नाम परिवर्तन सम्बन्धी कार्य,
१५. विशेष पद र विशेषज्ञ पद लगायत निजामती सेवाका अन्य विविध पदहरु सृजना र खारेज सम्बन्धमा कारबाही गर्ने,
१६. पद नाम निर्धारण गर्ने र परिवर्तन गर्न सिफारिस सम्बन्धी कार्य,
१७. विभिन्न सेवा, समुह संचालन गर्ने मन्त्रालय विच समन्वय गर्ने गराउने कार्य,
१८. कुनै खास विषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको काम सम्पन्न -भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धान, आदि) भैसकेपछि सम्बन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्बोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने, गराउने ।

६. प्रशासन सुधार, जनशक्ति, योजना तथा विकास महाशाखा

१. राष्ट्रिय निजामती सेवा नीति सम्बन्धी कार्य,
२. संघीय निजामती तथा अन्य संघीय सरकारी सेवाका निवृत्तिभरण लगायत अवकाशजन्य सुविधासम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
३. सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,
४. प्रशासनिक सुधार सम्बन्धी नीति, योजना, समायोजन र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
५. कर्मचारी कल्याण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,
६. व्यवस्थापन परीक्षण सम्बन्धी नीति, योजना तथा कार्यक्रम संचालन र समन्वय,
७. प्रशासन सुधार सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा नीति तर्जुमा र कार्यान्वयन
८. सङ्घीय निजामती तथा अन्य सरकारी सेवाको तालिमसम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धमा अध्ययन, अनुसन्धान र विकास सम्बन्धी कार्य,
९. स्वदेशी तथा विदेशी अध्ययन, अवलोकन भ्रमण तथा तालिम सम्बन्धी कार्य,
१०. नेपाल सरकारको नीति र कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनका लागि आवशकता अनुसार प्रशासकीय व्यवस्थापन र कार्यविधिमा पुनरावलोकन,
११. सङ्घीय निजामती कर्मचारीको सेवा, सुविधा तथा प्रोत्साहन सम्बन्धी कार्य,
१२. राष्ट्रसेवक कर्मचारी संबद्ध संघ संस्था सम्बन्धी कार्य गर्ने
१३. देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रूपमा कार्य गर्ने:
 - नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान
 - निजामती अस्पताल
 - कर्मचारी तालिम प्रतिष्ठान

क. जनशक्ति योजना तथा विकास शाखा

१. संसद सेवा, स्वास्थ्य सेवा र न्याय सेवा बाहेकका सेवाहरूमा रिक्त रहेका राजपत्रांकित पदहरूको लगत विज्ञापनको लागि लोक सेवा आयोगमा पठाउने,
२. जनशक्ति विकासको लागि स्वदेशी तथा वैदेशिक अध्ययन, तालीम सम्बन्धी छात्रवृत्ति समितिको सचिवालय सम्बन्धी कार्य गर्ने,
३. निजामती सेवाका कर्मचारीहरूलाई तालीमको आवश्यकता सम्बन्धी सर्वेक्षण र अध्ययन,
४. नेपाल सरकारका विभिन्न सेवाका कर्मचारीहरूलाई विभिन्न तालीम संस्थाहरू मार्फत सेवा प्रवेश र सेवाकालीन तालीमको प्रवन्ध गर्ने,
५. नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरूबाट संचालित तालिम सम्बन्धी आवश्यक योजना कार्यक्रम तथा प्रशिक्षण विधि र पाठ्यक्रमसँग सम्बन्धित नीति निर्धारण,

६. कर्मचारीहरुको वृत्ति विकास सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान र सुझाव सम्बन्धी कार्यहरु,
७. निजामती सेवाका लागि आवधिक रूपमा जनशक्ति योजना तर्जुमा र विकास सम्बन्धी कार्यहरु,
८. नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरुबाट संचालित तालीम कार्यक्रमहरुको बीच समन्वय र अनुगमन,
९. विभिन्न तालिम संस्थाहरुबाट संचालित तालीम कार्यक्रमहरुको स्तर निर्धारण,
१०. राष्ट्रिय तालिम नीति सम्बन्धी कार्यहरु,
११. सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा अध्ययन/तालिममा जान मनोनयन, पूर्व स्वीकृति र विदा सिफारिश सम्बन्धी कार्य,
१२. कुनै पनि समुह वा पदको लागि आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योगयता र पाठ्यक्रम सम्बन्धी लोक सेवा आयोगमा परामर्श उपलब्ध गराउने,
१३. कुनै खास बिषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको काम सम्पन्न -भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धान, आदि) भैसकेपछि सम्बन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्बोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने, गराउने,

ख. प्रशासन सुधार तथा व्यवस्थापन परीक्षण शाखा

१. नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरुको आकस्मिक तथा नियमित व्यवस्थापन परीक्षण गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने,
२. नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरुको सेवाग्राही सन्तुष्टि सर्वेक्षण गर्ने,
३. निजामती सेवा ऐन तथा नियमावली बमोजिम अध्ययन, अध्यापन, लेखापरीक्षण व्यवसाय लगायतमा काम गर्न विभागीय स्वीकृति दिने,
४. कुनै खास बिषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको काम सम्पन्न (भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धान, आदि) भैसकेपछि सम्बन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्बोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने,
५. उच्च स्तरीय प्रशासन सुधार कार्यान्वयन तथा अनुगमन समितिको सचिवालयको रूपमा काम गर्ने,
६. शासकिय सुधार तथा प्रशासन सुधार सम्बन्धी योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन,
७. प्रशासन सुधार सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धानतथा मन्त्रालयबाट हुने प्रकाशन सम्बन्धी कार्य (प्रशासन पत्रिका, स्वशासन, शासकीय खबर पत्रिका आदि)
८. निजामती कर्मचारीहरुको आधिकारिक ट्रेड युनियन लगायत संघ संस्थाहरु सम्बन्धी कार्यहरु गर्ने,
९. तलव भत्ता पुनरावलोकन समिति सम्बन्धी सचिवालयको रूपमा कार्य गर्ने,
१०. निजामती सेवामा समावेशीकरण सम्बन्धी कार्य गर्ने,
११. निजामती सेवा सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सम्पर्क शाखाको रूपमा कार्य गर्ने,
१२. नमुना कार्यालय सम्बन्धी कार्य,
१३. व्यवस्थापन परीक्षण सम्बन्धी कार्य,
१४. एकीकृत घुम्ती सेवा संचालन सम्बन्धी कार्य,

ग. कर्मचारी कल्याण शाखा

१. निजामती कर्मचारीहरुको सुविधा एवं कल्याण सम्बन्धमा नीति कानून योजना कार्यक्रम तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य र सो को अध्ययन, अनुसन्धान
२. निजामती कर्मचारीले पाउने सुविधा र सहुलियत सम्बन्धमा मन्त्रालयको प्रतिनिधित्व तथा राय सम्बन्धी कार्य
३. औषधि उपचारको थप आर्थिक सहायता दिने कारबाही गर्ने,
४. निजामती कर्मचारी सन्तति छात्रवृत्ति समितिको सचिवालय सम्बन्धी कार्य,
५. निजामती कर्मचारीको स्वास्थ्य बीमा सम्बन्धी कार्य गर्ने,
६. सेवा निवृत कर्मचारीको हक हित सम्बन्धी कार्य गर्ने,
७. निजामती कर्मचारीलाई दिइने पुरस्कार सम्बन्धी कार्य,
८. निजामती कर्मचारी अस्पतालको सम्पर्क शाखा
९. निजामती कर्मचारी आवासीय विध्यालय र निजामती कर्मचारी आवास सम्बन्धी कार्य
१०. एकीकृत परिवहन सेवाको समन्वय, संचालन र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने।

४. मन्त्रालयबाट प्रदान गरिने सेवा

मन्त्रालयबाट सूचना माग सम्बन्धी सेवा सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन/नियम अनुसार प्रदान हुने गरेको छ । विभाग, समिति, प्रतिष्ठान, आयोग तथा स्थानीय तहहरुबाट हुने गरेको क्रियाकलापमा मन्त्रालयले नीतिगत कार्य र समन्वय गर्ने तथा सो विरुद्धको उजुरी तथा गुनासो सुन्ने गरेको छ ।

५. मन्त्रालय महाशाखा शाखा र जिम्मेवार अधिकारी एवं सम्बन्धित शाखा प्रमुख

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र भित्र समाहित गरिएको विभिन्न क्रियाकलापहरु संचालन गर्ने मन्त्रालयमा देहाय बमोजिमका शाखा/महाशाखाहरुको व्यवस्था गरिएको छ । सो अनुसार मन्त्रालयका महाशाखा तथा शाखाहरुबाट सम्पादन गर्नुपर्ने गरी निर्दिष्ट गरिएको कार्यविवरण चूँदा नं. ३ मा उल्लेख गरिसकिएको छ ।

सि.नं.	महाशाखा, शाखा, कार्यक्रम, आयोग, प्रतिष्ठान, समिति र संघ संस्थाको नाम	जिम्मेवार अधिकारीको पद	जिम्मेवार अधिकारीको नाम
	सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	सचिव	श्री एकनारायण अर्याल
१	सङ्घीय मामिला महाशाखा <ul style="list-style-type: none"> ▪ सङ्घीय मामिला शाखा ▪ स्थानीयतह समन्वय शाखा ▪ सामाजिक समावेशीकरण तथा सामाजिक सुरक्षा शाखा 	सहसचिव	श्री बसन्त अधिकारी
		उपसचिव	श्री तुलसीराम अर्याल
		उपसचिव	श्री रेशम कंडेल
		उपसचिव	श्री वावुराम भुसाल
२	कर्मचारी प्रशासन महाशाखा	सहसचिव	श्री राजीव पोखरेल

	■ सङ्घीय तथा प्रादेशिक कर्मचारी प्रशासन शाखा	उपसचिव	श्री कृष्ण प्रसाद भुसाल
	■ स्थानीय तह कर्मचारी प्रशासन शाखा	उपसचिव	श्री रुपनारायण खतिवडा
	■ आन्तरिक व्यवस्थापन शाखा	उपसचिव	श्री दशरथराम ओड
	■ बढ़वा शाखा	उपसचिव	श्री पर्व प्रसाद सापकोटा
	■ कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा	उपसचिव(कानून)	श्री पुरुषोत्तम खतिवडा
	■ आर्थिक प्रशासन शाखा	उपसचिव(लेखा)	श्री वावुराम ज्ञवाली
३	योजना तथा विकास सहायता समन्वय महाशाखा	सहसचिव	श्री विष्णु दत्त गौतम
	■ योजना तथा अनुगमन शाखा	उपसचिव	श्री महेन्द्र प्रसाद सापकोटा
	■ विकास सहायता समन्वय शाखा	उपसचिव	श्री प्रलहाद कुमार कार्की
	■ वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन शाखा	उपसचिव	श्री ऋषिराज आचार्य
४	स्थानीय तह क्षमता विकास महाशाखा	सहसचिव	डा. श्री गोपीकृष्ण खनाल
	■ स्थानीय तह क्षमता विकास शाखा	उपसचिव	श्री हेमराज अर्याल
	■ सूचना तथा प्रविधि शाखा	उपसचिव सूचना प्रविधि निर्देशक	श्री सुशीला अर्याल श्री सलिना डंगोल
	■ स्रोत परिचालन समन्वय शाखा	उपसचिव	श्री राजेश गौतम
५	संगठन विकास महाशाखा	सहसचिव	श्री बसन्त अधिकारी
	संगठन विकास शाखा	उपसचिव	श्री रोशन ज्ञवाली
६	प्रशासन सुधार, जनशक्ति, योजना तथा विकास महाशाखा	सहसचिव	श्री नारायण प्रसाद अर्याल
	■ जनशक्ति योजना तथा विकास शाखा	उपसचिव	श्री मदन कोईराला
	■ प्रशासन सुधार तथा व्यवस्थापन परीक्षण शाखा	उपसचिव	श्री कविन्द्र नेपाल
	■ कर्मचारी कल्याण शाखा	उपसचिव	श्री तुलसी प्रसाद दाहाल
७	प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम	निर्देशक	श्री चिरञ्जिवि तिम्सिना
८	स्थानीय पूर्वाधार विभाग	महानिर्देशक	श्री ईश्वर चन्द्र मरहष्टा

९	स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	कार्यकारी निर्देशक	श्री पितृ कुमार श्रेष्ठ
१०	राष्ट्रिय किताबखाना (निजामती)	महानिर्देशक	श्री नेत्रप्रसाद सुवेदी
११	नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	कार्यकारी निर्देशक	डा. श्री राजन खनाल
१२	निजामती कर्मचारी अस्पताल	कार्यकारी निर्देशक	डा. श्री विधान निधि पौडेल

६. सेवा प्राप्त गर्ने लाग्ने दस्तुर र अवधि

६(१) सेवा प्राप्त गर्ने लाग्ने दस्तुर

सूचनाको हकसम्बन्धी नियमावली २०६५ को नियम ४ बमोजिम र अन्य विशेष कानूनले तोके बमोजिमको दस्तुर ।

६(२) सेवा प्राप्त गर्ने लाग्ने अवधि

सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन २०६४ को दफा ७ ले तोकेको अवधिभित्र र अन्य विशेष कानूनले अवधि तोकेकोमा सोही बमोजिम ।

७. निवेदन उजुरी उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

प्राप्त उजुरीहरु सम्बन्धित अधिकारीले हेरी सम्बन्धित महाशाखा र शाखामा आबश्यक कारबाहीको लागि पठाइने र शाखा प्रमुखबाट कारबाही प्रकृया अगाडी बढाइने ।

८. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

सचिव श्री एकनारायण अर्याल

९. सम्पादन गरेका मुख्य मुख्य कामको विवरण

१ सामाजिक समावेशीकरण तथा सामाजिक सुरक्षा शाखा

क्रियाकलाप	प्रगति
सामाजिक समावेशीकरणको क्षेत्रमा कार्यरत संघसंस्थासँग समन्वय बैठक	अवधारणापत्र स्वीकृत भएको ।
विभिन्न प्रतिष्ठान तथा समितिसँग समन्वयात्मक बैठक	अवधारणापत्र स्वीकृत भएको । एउटा बैठक सम्पन्न भएको ।

सामाजिक समावेशीमैत्री स्थानिय शासन पद्धतिलाई संस्थागत गर्न अभिमूखिकरण कार्यक्रम(अन्य)(सात प्रदेशका एक/एक स्थानीय तह)(टोल विकास संस्था गठन परिचालन सम्बन्धमा)	अवधारणापत्र तयारी भएको। कार्यदल गठन भएको। एक प्रदेशको एक स्थानीय तहमा अभिमूखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्न स्थानीय तहसँग समन्वय भईरहेको।
अपाङ्गमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्यविधि(नमूना) तयारी	अवधारणापत्र तयारी भएको। कार्यदल गठन भएको।
सामाजिक समावेशीकरण मूलप्रवाहीकरण नमूना कार्यढाँचा तयारी	अवधारणापत्र तयारी भएको। कार्यदल गठन भएको।

शाखाको पहलमा भएका अन्य कार्यक्रमहरू:

- प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम (PLGSP) सँगको सहकार्यमा लैज़िक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण दिग्दर्शन २०७८ (मस्यौदा) उपर १ दिने छलफल कार्यक्रम सञ्चालन भएको।
- प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम (PLGSP) सँगको सहकार्यमा लैज़िक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण अभिमूखिकरण कार्यक्रम सञ्चालनभएको।
- अपाङ्गमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धन सम्बन्धी(नमूना) कार्यविधि तयारी सम्बन्धमा राष्ट्रिय अपाङ्ग महासंघसँग छलफल कार्यक्रम सञ्चालन भएको।

२ वदुवा शाखा

सि. नं.	श्रेणी	माग संख्या	वदुवा समितिको बैठक संख्या	उम्मेदवार संख्या	सिफारिस संख्या	कैफियत
१	रा.प.विशिष्ट	८	१६	४४	२२	प्रशासन सेवा (क्लष्टर)-५ कृषि वन सेवा- १ इन्जिनियरिङ सेवा -१

						स्वास्थ्य सेवा - १
२	रा.प.प्रथम	५	८	३७	५	कृषि सेवा - २ शिक्षा सेवा - ३
३	रा.प.द्वितीय	५०	६२	१७७	५०	इन्जिनियरिङ सेवा - ३२ वन सेवा - ६ कृषि सेवा - १२
४	रा.प.तृतीय	३६	५	७१	३३	प्रशासन सेवा (राजध) - ३३ विविध सेवा - ३ (क.ई.-३ सिफारिश नभएको)

३ कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा

शिर्षक	महिना			जम्मा
	२०७८ श्रावण	२०७८ भाद्र	२०७८ आश्विन	
लिखित जवाफ	१४	२६	६०	१००
राय	९	३	१	१३
राजपत्रमा प्रकाशनको लागि पठाइएको	१	-	-	१
आदेश कार्यान्वयन	३	३१	३६	७०
कुल जम्मा				१८४

४ आर्थिक प्रशासन शाखा

- मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायको कुल वेरुजु १३ अर्ब द करोड मध्ये २०७८ आश्विन मसान्तसम्म रु. २५ करोड ४ लाख १३ हजार वेरुजु फछ्यौट गरिएको ।
- मन्त्रालयबाट पहिलो त्रैमासिकमा चालु तर्फ ६,७८,३६,१९२।- र पूँजीगत तर्फ रु. १२,५४,६८।- गरी जम्मा रु. ६,९०,९०,८८।- वजेट खर्च गरिएको ।
- स्थानीय तहको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली दिग्दर्शन स्वीकृतिको लागि पेश गरिएको ।

५ योजना तथा अनुगमन शाखा

- आ.व. ०७७/७८ मा यस मन्त्रालय र अन्तर्गत सञ्चाथलित कार्यक्रमहरूको तेस्रो चौमासिक तथा वार्षिक प्रगति समीक्षा सम्पन्न गरेको ।
- आ.व. ०७८/७९ को नीति तथा कार्यक्रा एवम् वजेट कार्यान्वयन कार्ययोजना तयार गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको Online प्रणालीमा प्रविष्टि गरी सोको मासिक प्रगति समेत प्रविष्ट गरिएको ।
- अर्थ सम्बन्धी अध्यादेशहरूलाई प्रतिस्थापन गर्ने विधेयकका सम्बन्धमा संघीय संसदमा प्रस्तुत वक्तव्यका आधारमा आ.व. ०७८/७९ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र वजेट कार्यान्वयन कार्ययोजना परिमार्जन गरिएको ।
- तराई-मधेश समृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७८, स्थानीय तह प्रशासकीय भवन पूर्वाधार विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७८ स्वीकृतिका लागि पेश गरिएको ।
- प्रादेशिक एवम् स्थानीय सडक निर्माण तथा सुधार कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७८ र उच्च पहाडी एवम् हिमाली क्षेत्र समृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७८ को मस्यौदा तयार भएको ।
- प्रतिस्थापन विधेयकमा समावेश भएका यस मन्त्रालय र अन्तर्गतका विभाग तथा कार्यक्रमहरूको वजेट तथा कार्यक्रम संशोधन गरिएको ।
- झोलुङ्गे पुल क्षेत्रगत कार्यक्रम र स्थनीय स्तरका सडक पुल तथा सामुदायिक पहुँच सुधार कार्यक्रमको वार्षिक खरिद गुरुयोजना स्वीकृत गरिएको ।
- विभिन्न स्थानीय तह एवम् प्रदेश मन्त्रालयवाट विविध विषयमा सिफारिसका लागि अनुरोध भई आएका पत्र सम्बन्धित मन्त्रालय र निकायमा सिफारिस गरी पठाइएको ।

६ विकास सहायता समन्वय शाखा

- वैदेशिक सहायतामा परिचालित आयोजनाहरूको प्रोफाईल अद्यावधिक गर्ने कार्यको लागि कार्यदल गठन ।
- प्राविधिक सहायतामा आयोजना संचालन गरिरहेका विकास साझेदारहरूसँग समन्वयात्मक बैठक सम्पन्न ।
- Local Infrastructure Services Programme and Framework कार्यक्रमको Program Document तयारीको कार्य ।
- साना विकास परियोजना अन्तर्गत स्थानीय तहबाट प्राप्त पाँचवटा आयोजनाहरू अर्थ मन्त्रालयमा सिफारिस ।
- दमक नगरपालिका र पथरी शनिश्वरे नगरपालिकामा वस्तुगत सहायता उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा UNHCR सँग MoU गरी सहायता हस्तान्तरण ।

७ वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा

- विभिन्न योजना/आयोजनाहरूको प्रस्तावको वातावरणीय अध्ययनको सम्बन्धमा ८ वटा कार्यसूची तथा ३ वटा प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षण प्रतिवेदन स्वीकृत गरिएको ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनको सम्बन्धमा स्थानीय तहहरूको क्षमता अभिवृद्धिको प्रयोजनार्थ स्वीकृत प्रशिक्षण निर्देशिकाको सातैवटा प्रदेशमा प्रदेशस्तरिय प्रशिक्षक प्रशिक्षण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।
- कोरोना महामारीको रोकथाम, नियन्त्रण तथा व्यवस्थापनका सम्बन्धमा स्थानीय तहहरूसँग निरन्तर सम्पर्क, समन्वय, सहजीकरण तथा प्रतिवेदन गर्ने गरिएको ।
- Electronic Building Permit System लाई अभियानको रूपमा लागु गर्ने कार्यक्रमको सम्बन्धमा काठमाडौं उपत्यकाका स्थानीय तहहरूलाई प्रतिबद्धता सहितको कार्यान्वयन कार्ययोजना तयारीमा सहजीकरण गरिएको ।

८ स्रोत परिचालन समन्वय शाखा

- स्थानीय तहको विज्ञापन कर सम्बन्धि नमुना कार्यविधि कानुन निर्माण गर्ने कार्यको कार्यक्रम स्वीकृत, कार्यदल गठन तथा कार्यशर्त तयार गरी कार्य प्रकृया अगाडी बढाइएको ।
- Local Economic Development Plan को नमुना तयार गर्ने कार्यको कार्यक्रम स्वीकृत, कार्यदल गठन तथा कार्यशर्त तयार गरेको ।
- स्थानीय तहको वित्तीय स्थिति विश्लेषण र प्रकाशनको लागि तथ्याङ्क/विवरण संकलनको ढाँचा तयार गरी (Google Forms) ७५३ वटै स्थानीय तहमा पठाई विवरण संकलनको कार्य भइरहेको ।
- स्थानीय तहको राजश्व परिचालन सम्बन्धि अभिमुखिकरण कार्यक्रम सातै प्रदेशमा सञ्चालन गर्ने कार्यक्रम अन्तर्गत वारमती प्रदेशको शिवपुरी गाउँपालिकामा अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।

९ सूचना तथा प्रविधि शाखा

- अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको ३० औं वार्षिक प्रतिवेदनमा संलग्न यस मन्त्रालय संग सम्बन्धित सुझावहरूको कार्यान्वयन प्रगति विवरण तयार गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पठाइएको ।
- अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको ३० औं वार्षिक प्रतिवेदनमा संलग्न स्थानीय तहसँग सम्बन्धित सुझावहरूको कार्यान्वयन प्रगति विवरण स्थानीय तहहरूसँग माग गरी अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा पठाइएको ।

- सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन तथा नियमावली बमोजिम २०७८ वैशाख १ देखि २०७८ असार मसान्त सम्मको यस मन्त्रालयको प्रगति प्रतिवेदन तयार गरी मन्त्रालयको वेभसाईटमा प्रकाशित गरिएको एवम् राष्ट्रिय सूचना आयोग र सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयमा समेत पठाइएको ।
- ९ वटा सूचना (नौ) मागको विवरण निवेदकलाई उपलब्ध गराईएको ।
- उजुरी/गुनासो फछ्यौटको अवस्था

प्र.म.तथा म.प.को कार्यालय — १४/१४

अ.दु.अ.आ.. — १६/१६

रा.स.के. — १/१

अन्य — १२/१२

हेलो सरकार — २६/२६

अ.दु.अ.आ. वाट प्राप्त मिसिल लगत कट्टा सम्बन्धमा कारवाही भैरहेको ।

- निलम्बन तथा विभागीय कारवाही सम्बन्धी कार्य निरन्तर भैरहेको ।
- हेलो सरकार एकाई व्यवस्थापन तथा सहजीकरणको कार्य निरन्तर भइरहेको एवम् सो अवधिमा प्राप्त गुनासो २६ वटाको कारवाही गरिएको ।
- विद्युतिय हाजिरी सम्बन्धी कार्य निरन्तर भइरहेको ।
- वेबसाईट व्यवस्थापन र सञ्चार प्रविधि सँग सम्बन्धित कार्य नियमित भडरहेको ।
- यस मन्त्रालयको तर्फबाट नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्मा पठाउनु पर्ने प्रस्ताव सम्बन्धी कार्य नियमित भडरहेको ।
- जिल्ला समन्वय समिति एवम् स्थानीय तहहरूको लागि यस मन्त्रालयबाट प्रदान गरिएको वेब सर्भर र इमेल सेवाका लागि आउने अनुरोधहरूको आवश्यक व्यवस्थापन गरिएको ।
- स्थानीय तहहरूको सूचना प्रविधिको लेखाजोखा गरी अध्ययन प्रतिवेदन तयार पारिएको ।
- यस मन्त्रालयबाट निर्माण गरी स्थानीय तहमा पठाइएका नमूना कानूनहरूको संगालो तयार गरी प्रकाशनको क्रममा रहेको ।
- संघीय संसदको अधिवेशन चालु रहेको वेलामा यस मन्त्रालयसँग सम्बन्धित विषयमा रिपोर्टिङ हुने गरेको ।

१० स्थानीय तह क्षमता विकास शाखा

- स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूको क्षमता विकासका लागि नीति तर्जुमा गर्ने कार्यका लागि कार्यदल गठन, नीतिको प्रारूप तयार गर्ने काम भइरहेको ।
- स्थानीय तहको स्वमुल्याङ्कन प्रतिवेदनको आधारमा क्षमता विकास योजनाको प्रारूप तयार गर्ने परामर्शदाता छनौट भई मापदण्डको प्रारूप तयार हुँदै ।

- स्थानीय तहको स्वमुल्याङ्कन प्रतिवेदनको आधारमा क्षमता विकास योजनाको प्रारूप तयार गर्ने कार्यका लागि कार्यविवरण स्वीकृत भएको, परामर्शदाता छनौटको प्रक्रियामा रहेको ।
- स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठानको पुन संरचनाको लागि नयाँ ऐन तर्जुमा गर्ने सैद्धान्तिक सहमतिको लागि अर्थ मन्त्रालयमा पत्राचार गरिएको ।
- स्थानीय शासन र स्थानीय विकास सम्बन्धी विविध विषयलाई समेटी स्नाकोत्तर तहको पाठ्यक्रम तर्जुमा गर्ने पाठ्यक्रम तर्जुमा समिति तयार भएको ।
- स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा कर्मचारीका लागि क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालनका लागि तालिम आवश्यकता पहिचान, कार्यदल गठन, प्रश्नावली तयार, तालिम आवश्यकता पहिचानको लागि स्थानीय तहहरूबाट विवरण माग गरी पत्राचार गरिएको ।

११ संगठन विकास शाखा

- गृह मन्त्रालय अन्तर्गत कसुरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभाग स्थापना भई २८ दरबन्दी स्वीकृत भएको र ७ (सात) वटा जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूमा नायब सुब्बा, रा.प. अन.प्रथम श्रेणीको १/१ दरबन्दी थप हुने गरी संगठन संरचना र दरबन्दी तेरिज स्वीकृत भएको ।
- महालेखापरीक्षकको कार्यालयको संगठन संरचना र दरबन्दी पुनरावलोकन भई सातै प्रदेशमा प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनालयहरू रहने गरी प्रदेश १ देखि ७ सम्म क्रमशः ४०, ४०, ५४, ३३, ३३, २७ र २७ दरबन्दी स्वीकृत भएको ।
- स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयको नेपाल प्रशासन सेवा, राजपत्रांकित विशिष्ट श्रेणीको १ (एक) दरबन्दीलाई प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा स्थानान्तरण भएको ।
- स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय अन्तर्गत ८३१ पुल दरबन्दी स्वीकृत भएको ।
- सहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागमा आयोजना कार्यान्वयन समूहको १८६ पुल दरबन्दी थप हुने गरी संगठन संरचना र दरबन्दी तेरिज स्वीकृत भएको ।
- बन तथा वातावरण मन्त्रालयमा नेपाल बन सेवा, राजपत्रांकित प्रथम श्रेणी, सहसचिव (प्राविधिक) तर्फको दरबन्दी समूकृत हुने गरी संगठन संरचना र दरबन्दी तेरिज स्वीकृत भएको ।
- प्रदेशमा थप भएका मन्त्रालयहरूमा कामकाज गर्ने गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा नेपाल प्रशासन सेवा, रा.प. प्रथम श्रेणी, सहसचिव पदका ६ (छ) पुल दरबन्दी स्वीकृत भएको ।

१२ जनशक्ति योजना तथा विकास शाखा

(क) प्रमुख उपलब्धीहरू (लक्ष्य तोकिएका)

प्रमुख क्रियाकलाप	इकाई	लक्ष्य	प्राप्ति
निजामती सेवाका राजपत्राङ्कित पदहरूमा पदपूर्तिका लागि माग आकृति	संख्या	३	२

तयारी एवं अभिमुखीकरण ।			
केन्द्रीय छात्रवृति समितिको सचिवालय सञ्चालन र व्यवस्थापन(अन्य)(अन्य)	संख्या	१२	१
तालिम प्रदायक संस्थाहरुको प्रभावकारीता अनुगमन (अन्य)	पटक	५	
सेवाकालीन तालिममा कर्मचारी मनोनयन एंव अध्ययन पूर्व स्वीकृति दिने सम्बन्धी मापदण्ड तर्जुमा/परिमार्जन	पटक	२	
सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको आगामी दश वर्षको लागि आवश्यक जनशक्ति प्रक्षेपण र एकीकृत योजना तयारी सम्बन्धी अध्ययन र तयारी	संख्या	१	
विश्वविद्यालय तथा विभिन्न शैक्षिक संस्थामा अध्ययनरत विद्यार्थीलाई निजामती सेवामा आकर्षित गर्न अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन	पटक	७	
निजामती कर्मचारी राष्ट्रिय तालिम नीति प्रकाशन तथा तालिम प्रदायक संस्थाहरुबीच अन्तर्क्रिया	पटक	२	
EROPA सम्मेलन आयोजना	पटक	१	

ख) सम्पादित प्रमुख कार्य/उपलब्धीहरू(लक्ष्य नतोकिएका)

क्र.सं.	सम्पादित प्रमुख कार्य/उपलब्धीहरू
१.	वैदेशिक छात्रवृत्तिको लागि कोटा बाँडफाँट गर्न निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा४०(ख) को उपदफा ३ बमोजिमको समितिको १ वटा बैठक सम्पन्न गरीसमितिको सचिवालय सम्बन्धी कार्य
२.	Professional Course on Management and Development (PCDM) तालिमका लागि १८ जना शाखा अधिकृत, Advanced Course on Management and Development (ACDM) तालिमका लागि ६ जना उपसचिव र Senior Executive Development Program (SEDP) तालिमको लागि २५ जना प्रशिक्षार्थी मनोनयन गर्ने कार्य
३.	निजामती सेवाका विभिन्न समूह/उपसमूहका राजपत्राङ्कित प्रथम र द्वितीय श्रेणीका रिक्त४३७ पदहरूमा पदपूर्तिका लागि सेवा सञ्चालन गर्ने निकायबाट प्राप्त माग आकृति फारामरुजु गरी लोक

	सेवा आयोगमा पठाइएको
४.	श्रीमान् एकनारायण अर्यालज्यूको अध्यक्षतामा निजामती सेवा नियमावली, २०५० को नियम १२७(२) बमोजिम बहुवा प्रयोजनका लागि निजामती कर्मचारीले हासिल गरेको तालिमको विषय, श्रेणी र स्तरको सम्बन्धमा समकक्ष निर्धारण गर्न समितिको २ वटा बैठक बसेको
५.	Eastern Regional Organization for Public Administration (EROPA) को थाइल्याण्डमा भएको ६६ औं महासभामा भर्चुअल सहभागिता जनाएको
६.	निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ४०(ख) को उपदफा ३ बमोजिमको समितिको निर्णयबाट यस मन्त्रालयका लागि र सबै निकायका लागि बाँटफाँट भएको वैदेशिक अध्ययन/तालिम(भर्चुअल) छात्रवृत्ति कार्यक्रममा कर्मचारी मनोनयन गरिएको तथा सफल कर्मचारीहरूको अध्ययन विदा स्वीकृत गरिएको

१३ प्रशासन सुधार तथा व्यवस्थापन परीक्षण शाखा

- ६ वटा निकायहरूमा सेवाग्राही सन्तुष्टि सर्वेक्षण सम्पन्न भएको (नुवाकोट तथा धादिङ जिल्लाका जिल्ला प्रशासन कार्यालय, मालपोत कार्यालय तथा नापी कार्यालय)।
- ६ वटा निकायहरूको व्यवस्थापन परीक्षण सम्पन्न भएको (गृह मन्त्रालय, भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय, शहरी विकास मन्त्रालय, अध्यागमन विभाग, भूमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभाग र शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग)।

१४ कर्मचारी कल्याण शाखा

- निजामती कर्मचारीका सन्ततिलाई शैक्षिक प्रोत्साहन वृत्ति उपलब्ध गराउने निर्देशिका, २०७८ को मस्यौदा तर्जुमा गरी राय/परामर्श एवं सहमतिको लागि अर्थ मन्त्रालय र कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयमा पठाईएकोमा अर्थ मन्त्रालयबाट राय सहित सहमति प्राप्त भएकोले मस्यौदा परिमार्जनको लागि छलफलको क्रममा रहेको।
- निजामती कर्मचारीको स्वास्थ्य बीमा सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ को मस्यौदा तर्जुमा गरी राय/परामर्श एवं सहमतिको लागि अर्थ मन्त्रालय, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय र स्वास्थ्य बीमा वोर्ड पठाईएकोमा स्वास्थ्य बीमा वोर्ड तथा अर्थ मन्त्रालयबाट राय प्राप्त भई मस्यौदा परिमार्जनको लागि छलफलको क्रममा रहेको।
- निजामती कर्मचारीको सामुहिक दुर्घटना बीमा सम्बन्धी सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ को मस्यौदा तर्जुमा गरी राय/परामर्श एवं सहमतिको लागि अर्थ मन्त्रालय र कानून, न्याय तथा

संसदीय मामिला मन्त्रालय पठाईएकोमा अर्थ मन्त्रालयबाट राय प्राप्त भई मस्यौदा परिमार्जनको लागि छलफलको क्रममा रहेको ।

- सङ्घीय निजामती कर्मचारीलाई प्रदेश स्तरमा सहुलियतपुर्ण स्वास्थ्य सेवा प्रवाह सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ को मस्यौदा तर्जुमा गरी राय/परामर्श एवं सहमतिको लागि अर्थ मन्त्रालय र स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय पठाईएकोमा अर्थ मन्त्रालयबाट राय प्राप्त भई मस्यौदा परिमार्जनको लागि छलफलको क्रममा रहेको ।
- मूल समारोह आयोजना गरी निजामती सेवा दिवस, २०७८ सम्पन्न गरिएको । निजामती सेवाका १० जना उत्कृष्ट निजामती कर्मचारीहरूलाई उत्कृष्ट निजामती सेवा पुरस्कार र ३० जना निजामती कर्मचारीहरूलाई निजामती सेवा पुरस्कृत गरिएको ।
- सरकारी कामको सिलसिलामा दुर्घटना परी घाईते तथा मृत्यु भएका कर्मचारीहरूले प्राप्त गर्ने सेवा सुविधा र कडा रोग लागि थप आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउने सम्बन्धी विषयमा निजामती सेवा ऐन र नियमावली अनुसारको सेवा सुविधा उपलब्ध गराइएको ।
- नेपाल सरकारका मुख्य सचिवज्यूको अध्यक्षतामा निजामती कर्मचारी अस्पताल विकास समितिको बैठक सञ्चालन र व्यवस्थापनमा आवश्यक समन्वय गरिएको ।
- बि.सं. २०७६ र २०७७ सालमा निजामती सेवा पुरस्कार प्राप्त गर्ने कर्मचारीहरूलाई कोभिडजन्य महामारीका कारण सम्मान गर्न नसकिएकोमा यस वर्ष निजामती सेवा दिवस, २०७८ मुल समारोह आयोजना गरी सम्मान गरिएको ।
- निजामती कर्मचारी अस्पतालसँग सम्बन्धित करारका कर्मचारी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ तर्जुमा र अस्पतालमा कार्यरत कर्मचारीको आधारभूत तलबमान, सुविधा र अस्पतालको सेवा शुल्कनिर्धारण भएको ।

१५ प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम

- सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय/प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम (PLGSP) को प्राविधिक सहयोगमा स्थानीय तह, प्रदेश मन्त्रालय तथा कार्यालयहरूको वेबसाइट, ईमेल, अन्य प्रणाली तथा सर्भरहरू सहज सञ्चालनगर्न जिम्मेवार कर्मचारीहरू (३जना) र प्रदेश स्थित प्रादेशिक कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाई (PPIU) मा कार्यरत सूचना प्रविधि विज्ञ समेतको सहभागी गराई ५दिने क्षमता विकास सम्बन्धी तालिम सम्पन्न गरिएको ।
- लैङ्गिक समानता तथा साजाजिक समावेशीकरण लाई सातै प्रदेश तथा ७५३ स्थानीय तहमा प्रभावकारी ढङ्गले मूलप्रवाहीकरण गर्न, लैससासको मुद्दा को सम्बोधन गर्न तथा कार्यक्रमहरू को गुणस्तर सुनिश्चित

गर्न सङ्घीय तथा प्रदेश तह मा श्रोत व्यक्तिहरूको तयारी गरी परिचालन गर्ने उद्देश्यले प्रदेशस्थित निकायका Gender Focal Person वा उक्त विषय हेतु उपसचिव स्तरका एकजना कर्मचारी र प्रदेश सुशासन केन्द्र (PCGG) मा कार्यरत लै.स.सा.स. विशेषज्ञको सहभागितामा मिति २०७८ भद्रौ ३०, ३१ र असोज १ गते गरी ३ दिने अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।

- यस मन्त्रालय तथा प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम (PLGSP)बाट सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापन विषयमा पहिलो चरणमा प्रदेश नं. १, प्रदेश नं. २, बारमती प्रदेश र गण्डकी प्रदेशस्थित निकायका कर्मचारी, प्रादेशिक कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाई तथा प्रदेश सुशासन केन्द्रका सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन विज्ञलाई ३ दिने तालिम कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।
- मन्त्रालय र प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम (PLGSP) को समन्वयमा स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्याङ्कन, नतिजा र सो को समीक्षा सम्बन्धमा सबै प्रदेशमा एक दिवसीय अनुशिक्षण एवं अन्तर्क्रिया आयोजना सम्पन्न भएको ।
- आगामी आ.व. २०७९/८० देखि मध्यकालीन खर्च संरचना तर्जुमा (MTEF) गरी कार्यान्वयन गर्ने अनिवार्य भएकोले प्रदेश स्थित स्थानीय तहकाप्रमुख प्रशासकिय अधिकृतलेखा /योजना अधिकृत/ अधिकृत तथा कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य शाखाका प्रमुखहरूको समेतको सहभागितामा समय अनुकूल मिलाई मन्त्रालय तथा यस कार्यक्रमको तत्वाधानमा सम्पन्न Virtual तालिमको प्रतिवेदन तयार गरिएको ।
- यस मन्त्रालय तथा प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम (PLGSP) बाट सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापन विषयमा दोश्रो चरणमा यही मिति २०७८/६/१६ देखि १८ सम्म कर्णाली प्रदेश, लुम्बिनी प्रदेश र सुदूरपश्चिम प्रदेशस्थित निकायका कर्मचारी, प्रादेशिक कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाई तथा प्रदेश सुशासन केन्द्रका सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन विज्ञलाई ३ दिने तालिम कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।

१०. सूचना अधिकारी, प्रबन्धको नामर पद

प्रमुख	सचिव श्री एकनारायण अर्याल
प्रबन्धका	सहसचिव श्री बसन्त अधिकारी
सूचना अधिकारी	उपसचिव श्री सुशीला अर्याल

११. आर्थिक कारोवार सम्बन्धि अदृश्यावधिक विवरण

आ व २०७८/७९ को बजेट र २०७८ आव्हिन मसान्त सम्मको खर्च भएको प्रगति (रु लाखमा)

आयोजना/कार्यक्रम	शुरू बजेट	रकमान्तर		खुद बजेट	खर्च	बाकी बजेट	खर्च %
		थप	घट				
संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	६२०४	१९९१	-	८९९५	४८२.४६	७७१२.५४	६
अतिरिक्त समूह	१९७२	-	-	१९७२	२०८.४६	१७६३.४	११
संघीय शासन प्रणाली व्यवस्थापन कार्यक्रम	६४	-	१०	५४	-	५४	-
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयहरु	११०००	२८	-	११०२८	२४०७.५८	८६२०.४२	२२
बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम	८८९	-	१	८८८	९४.४६	७९३.५४	११
तराई मधेस समृद्धि कार्यक्रम	१४९	३९१	-	५४०	२०.३५	५९९.६५	४
प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम	६८८	-	१०	६८७९	६६.९८	६८१२.०२	१
उत्तरीक्षेत्र पूर्वाधार विकास तथा जीवनस्तर सुधार कार्यक्रम	२००००	-	१००००	१००००	-	१००००	-
उच्च पहाडि एवम् हिमाली क्षेत्र समृद्धि कार्यक्रम	१००००	-	१४५०	८५५०	-	८५५०	-
कणली समृद्धि कार्यक्रम	-	२४५०	-	२४५०	-	२४५०	-
साना विकास कार्यक्रम	४८००	-	-	४८००	-	४८००	-
स्थानीय पूर्वाधार विभाग	२१९५	-	४	२१९१	१०१.३३	२०८९.६७	५
ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना	१४९	-	१०	१३९	१४.९०	१२४.१	११
ग्रामीण सडक सञ्चाल सुधार आयोजना	४६८०५	-	-	४६८०५	१६४०.५	४५९६४.५	४
झोलुंगे पुल क्षेत्रगत कार्यक्रम	२९५४७	-	२	२९५४५	११८४.७६	२८३६०.२४	४
ग्रामीण पहुँच कार्यक्रम	४७	-	१	४६	५.०८	४०.९२	११

आयोजना/कार्यक्रम	शुरू बजेट	रकमान्तर		खुद बजेट	खर्च	बाँकि बजेट	खर्च %
		थप	घट				
स्थानीय स्तरका सडकपुल तथा सामुदायिक पहुंच सुधार परियोजना	७१४५	-	९९१	६१५४	३.७३	६१५०.२७	-
साना सिंचाई कार्यक्रम	१६७१	-	१	१६७०	२.३३	१६६७.६७	-
स्थानीय तह प्रशासकीय भवन पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	८०००	१९९९	-	९९९९	३.१०	९९९५.९	-
प्रादेशिक तथा स्थानीय सडक सुधार कार्यक्रम	३३००२	-	५१३२	२७८७०	१८६.२९	२७६८३.७१	१
निजामती किताबखाना	६८६	-	११	६७५	१२६.४०	५४८.६	१९
स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	६२९	-	-	६२९	१५२.११	४७६.८९	२४
नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	२४५५	-	-	२४५५	५७१.२४	१८८३.७६	२३
आदिवासि / जनजाति उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान	६३८	-	३५	६०३	११६.१६	४८६.८४	१९
निजामती कर्मचारी अस्पताल विकास समिति	५४३१	-	-	५४३१	३०७.७८	५१२३.२२	६
जम्मा	२००३६७	६८५९	८६५८	१९८५६८	१२७०४.२१	१८५८६३.७९	४.०६

१२. मन्त्रालयको वेभसाईट

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको वेबसाईट: www.mofaga.gov.np

१३. मन्त्रालयका सूचनाहरू अन्यत्र प्रकाशन भएको विवरण

मन्त्रालयका अधिकांश परिपत्र र सूचनाहरू मन्त्रालयको वेबसाईट www.mofaga.gov.np मा नियमित प्रकाशन हुने गरेको, स्थानीय तहको लागि पोर्टल निर्माण गरि स्थानीय तहको पोर्टलमा समेत पठाउने गरिएको साथै विभाग, समिति, प्रतिष्ठान र स्थानीय तहहरूका सूचनाहरू तत् तत् निकायहरूमा प्रकाशित हुने गरेको छ ।

१४. मन्त्रालय/नियकायमा परेको सूचना माग सम्बन्धी निवेदन

आ.ब. २०७७/७८ मा प्राप्त सूचना माग सम्बन्धी परेका निवेदन अनुसार ९ वटाको सूचना उपलब्ध गराइएको ।

१५. मन्त्रालयले गरेका कार्यक्रम र सो को प्रतिवेदन

नियमित प्रकाशन गर्ने गरेको छ ।

१६. मन्त्रालयले वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेका सूचनाको विवरण

यस मन्त्रालय अन्तर्गतका सार्वजनिक गर्ने मिल्ने र नमिल्ने प्रकृतिका सूचनाहरूको वर्गीकरण सम्बन्धमा श्रीमान् सचिवज्यू समक्ष प्रतिवेदन पेश गरिएको ।

नोट: प्रस्तुत विवरण सङ्खीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, सिंहदरवार, काठमाडौंको वेबसाइट www.mofaga.gov.np मा समेत हेर्न सकिन्छ ।